

Gudstjeneste i Skævinge Kirke

den 25. december 2018

Kirkedag: Juledag/A

Tekst: Es 9,1-6a; Hebr 1,1-5; Luk 2,1-14

Salmer:

SK: 111 * 119 * 113 * 125 * 104,5 * 118

Han, der er skrevet om i skrifterne, og som profeterne har forudsagt, han er kommet til verden, sådan som evangelisten Lukas fortæller det. Esajas er en af de profeter, som har viderebragt Guds løfte. Hebræerbrevets forfatter er en af de nytestamentlige forfattere, der henter sin begrundelse i de gamle skrifter for sin nutids forkyndelse, og derved forkynder det, som Lukas beskriver: Frelseren er kommet til verden. Svøbt og liggende i en krybbe. Og hans komme er til glæde for hele verden. Han er Guds herligheds glans og hans væsens udtrykte billede. Han er ikke bare en afglans af Guds herlighed. Han er Guds herligheds glans. Han bærer alt med sit mægtige ord; det ord, der lød i verdens morgen og skabte, og som vi har sunget om i hele adventstidens første gudstjenestesalme:

Det første lys er ordet talt af Gud,
det skabte liv, hvor alt var øde...

Jesus er Guds herligheds glans. Glansen i Guds herlighed er Jesus. Som menneske er han ikke skabt i Guds billede, så han ligner Gud. Han er Guds væsens udtrykte billede. I Jesus ser vi Gud Herren selv. I Jesus har vi et billede af Gud Fader: et lille barn i en krybbe.

Der er stor forskel på juleaften og juledag som helligdag og som kirkedag. Det kommer til udtryk i diverse skriverrier i medierne og i interviews i TV. Jeg må indrømme, jeg har

faktisk lidt svært ved at finde ud af, hvorfor nyhedsprogrammerne synes, det er så vigtigt og spændende at interviewe manden på gaden om højtiderne. Er det for at udstille menneskes tvivl, uvidenhed, ligegyldighed eller kirkelighed? Eller er det for at hovre over, at de fleste af dem, de bringer klip af, ikke har det kristne indhold som det væsentligste i julen? Jeg ved ikke, hvad formålet er. Men det kan godt efterlade os i den opfattelse, at juleaften er den folkelige og traditionelle julehøjtid; mens juledag er den kirkelige højtid. Det er for de hardcore, der står op dagen derpå og går i kirke. Og har man den opfattelse og er i kirke juledag, ja, så synes jeg det smager en lille smule af selvretfærdighed i den slags interviews og artikler. I hvert tilfælde, hvis man mener, hvilket ofte er underforstået, at det folkelige og traditionelle er overfladisk og ikke tager selve indholdet så seriøst som nørderne julemorgen.

Juleaften har mennesker brug for at have et ordentligt udgangspunkt og en ordentlig begrundelse for, at den dag er så speciel og dyr. Da har vi brug for, når vi sidder om det – for de flestes vedkommende – veldækkede julebord og kigger på det velpyntede juletræ og alle pakkerne under det og tænker: Hvorfor? Da har vi brug for at kunne svare: Jo, fordi Jesus er født!

Og vi andre, der sidder her nu, vi andre, der måske også sidder her nu – det må jo være de super nørdede, der går begge dage, og oven i købet skal høre de samme bibeltekster to dage i træk – vi har brug for begrundelsen og forklaringen på, hvorfor dagen i går var så anderledes end alle andre dage: Nå ja, fordi Jesus er født!

Og vi har alle sammen brug for, når vi nu oven på julehøjtiden sidder foran netbanken og ser på, hvor mange gange dankortet

har været i brug i december, så at kunne forklare det med: Nå ja, vi har jo fejret, at Jesus er født.

Jesu fødsel er begrundelsen og forklaringen på julen, hvad enten vi så går mest op i det folkelige og traditionelle eller i det kirkelige. Ærlig talt, så tror jeg, at det mest rigtige, hvis man kan tale om noget rigtigt i denne sammenhæng, det er en ærlig og bevidst forening af det hele.

For – fælles for os alle sammen er, hvad enten vi går i kirke juleaften, juledag eller begge dage, så er vi fælles om flere ting: var Jesus-barnet med i julefesten? Kommer Jesus-barnet også med ud i hverdagene efterfølgende? Ser vi i barnet i krybben Guds herligheds glans? Klinger profetens betegnelser velkendt selvfølgelig for os: Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste?

Det strider imod al sund fornuft, at disse navne og titler skulle være gældende for barnet i krybben. Det er jo rigtigt, at selv konger og dronninger fødes som helt almindelige børn, og dog er de kongelige højheder allerede i fødslen. Men de betegnelser, der sættes på barnet i krybben er guddommelige. Det er ord, man kun kan bruge om Gud Herren, den Almægtige, Himlens og jordens skaber. Det vil være blasfemisk at bruge dem om et menneske. Og dog, så er det netop gældende for guddomsbarnet i krybben. Gud Herrens herligheds glans. Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste?

Der er en tanke, der er slået ned i mig her i de sidste dage op til jul. Det er tanken: Handler julen egentlig om Jesus? Og jeg tænker ikke så meget på, hvad julen handler om for os, når vi fejrer den. Jeg tænker på, hvad handler julen om for Gud? Handler den om Jesus?

Når der i Ny Testamente svares på, hvorfor Jesus blev født – det spørges ikke sådan direkte; men der er nogle steder, hvor der er fokus på netop det, at Gud blev menneske, Han inkarnerede sig, hvilket på dansk betyder, at Han iklædte sig kødets skikkelse, altså menneskelig fremtræden og natur. Når der i NT sættes fokus på det, så er svaret, at det var for at dele vilkår med os. Det var for at tage vore liv på sig. Hebræerbrevets forfatter siger, at han skaffede renselse for vore synder. Man kan også sige: Jesus kom for at tage vore beskidte liv med sig, som når man bærer det beskidte tøj ud til vask, og han rensede vore liv og gav os nye, rene klæder. De nye rene klæder, det er hans eget liv. Summa summarum: Vore liv tog Jesus på sig, og frelste os dermed fra fortabelsen, for den tog han på sig; og vi får hans liv på os, hvilket betyder, at vi som frelste kan gå med ham i hans Herlighed. Jesus går med os i døden, så vi kan gå med ham i opstandelsen. Derfor kan vi som troende, kristne mennesker ikke bare tale om liv og død, men også om død og liv. Døden er det eneste sikre, vi ved om livet. Ja, men livet er også det eneste sikre, vi ved om døden, når vi lever og dør med Jesus. Og alt det har sin begyndelse, alt det handler det om i julens højtid for barnet i krybben.

Men i alt dette er der noget, som er det helt grundlæggende, og som jeg tror er dét, julen handler om for Gud. Jeg tror, at for Gud handler julen ikke om Jesus. For Gud handler julen om dig og mig!

Jeg tror, at hvis Gud Herren havde åbenbaret sig for mennesker, for os, alene som Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader og Freds Fyrste, altså i al sin herligheds fulde og synlige udfoldelse, så kunne Gud have opnået en masse tilbedere og tjenere, som ville gøre alt, hvad de kunne for at være Gud Herren tilfreds og sikre sig Hans gunst, Hans

velsignelse og nåde. Men tre ting ville Han ikke nødvendigvis opnå ved dette: tro, håb og kærlighed. Gud ville kunne mænge sig i selvretfærdige og gerningsretfærdige spytslikkere, der ville gøre alt for at provomere sig selv og deres færdigheder i håb om at få plads ved hans højre og venstre side. Han ville få en masse mennesker, der slet ikke ville have øje for et barn i en krybbe, medmindre det giver lidt ekstra på selfikontoen at have taget et barn i armen.

For Gud handler julen om dig og mig. For det handler om, at vi har brug for at møde Gud så at sige i øjenhøjde. Gud Herren vil møde os i vore liv på en måde, så Han kan få os i tale. Ikke kun i lydighed, men også i kærlighed. Julen handler for Gud om dig og mig, fordi Gud elsker os og vil os mere end forbandelse og fortabelse. Derfor er det så vigtigt, at vi så at sige kan se Gud i øjnene også med hjertet. Se Gud i øjnene face to face, som menneske over for menneske. Og deri se ind i Guds hjerte. Et hjerte, som banker for os.

Kun ved at møde os i øjenhøjde kan Gud opnå, at vi netop i tro, håb og kærlighed løfter blikket fra os selv og ser. Ser andet end os selv. Kun tro, håb og kærlighed kan få os til at slippe begærets selviskhed og se Gud og vor næste. Kun tro, håb og kærlighed kan få os til at se, at i livet er vore medmennesker ikke midlet til målet, men målet i sig selv. Kun tro, håb og kærlighed kan bære vort medmenneske i dets lidelser. Kun tro, håb og kærlighed kan holde os oppe, når vi væltes omkuld i livet. Kun tro, håb og kærlighed kan se det usynlige og rige og herlige, som er mellem mennesker og mellem mennesker og Gud. For det er de eneste tre kræfter, der kan bygge bro og skabe fællesskab stik imod al fornuft og hen over alle grøfter. Det er kun tro, håb og kærlighed, der kan få os til at sætte egne krav til side for andre. Det er kun tro, håb og kærlighed, der

kan få os til at skubbe andre foran os. Ikke kun i livets store spørgsmål eller kriser.

Forleden dag var jeg i Brugsen. Jeg havde købt rigtig meget, og det skulle fordeles på både min egen og kirkens konto. Bag ved mig stod en mand med en liter mælk. Og vi var de eneste to i køen. Jeg sagde til ham, at han måtte gerne komme før mig. Jeg siger ikke dette, for at fortælle om mine gode gerninger. Men hans reaktion var næsten pinlig, syntes jeg. ”Mener du det? Du er godt nok flink.” og til Marianne, som stod i kassen sagde han: ”Det er godt nok nogle kærlige kunder du har her i butikken.” Og jeg tænkte i mig selv: Ja, så var jeg altså heller ikke flinkere.

Dette ikke for at rose mig selv. Men, at den anden brugte så stort et ord som kærlig om denne handling, fik mig efterfølgende til at tænke på, at når Gud møder os i øjenhøjde, så er det netop for at få os til at se hinanden i øjenhøjde, og i dette at lade tro, håb og kærlighed udfolde sig.

Julen handler om dig og mig, for Gud, fordi Gud godt ved, at vi formår ikke at lade tro, håb og kærlighed udfoldes betingelsesløst og uforbeholdent uden tanke for, hvad jeg får ud af det. Jo, i korte nærmest himmelske øjeblikke; men så snart det går op for os, hvor himmelsk kærligt, vi da handlede, så er blikket straks igen vendt mod os selv. Gud ved, at synden og døden begærer vort liv og vor livsglæde og frihed, og i den kamp bliver vi de små. Derfor har vi brug for en frelser. Vi har brug for at se og mærke, at der er en, der elsker os og vil os, og kan bære os i liv og død og ind i herligheden. Vi har brug for en frelser. Vi har brug for at kunne se, at når vi lever livet bundet til os selv og dermed løsrevet fra Livets skaber og opretholder, så mister vi det. Vi mister frimodigheden, friheden og freden, for den kan vi ikke selv skabe. Men vi kan tage imod

den. Vi kan tage imod den, når den rækkes os som en kærlighedsgave, vi netop ikke får for tro og lydlig tjeneste, men i kærlighed, fordi vi behøver den.

Jeg tror, at for Gud handler julen om dig og mig. Gud vil, at vi skal sige til os selv: Gud har givet mig en frelser, så jeg kan være fri til at tro, håbe og elske, tage imod glæde og fred og frihed, fordi jeg behøver det for at kunne leve med mig selv, med mine medmennesker og med min Gud, som vil mig. Da kan vi se Himmelsønnen i Menneskesønnen i krybben.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.